

94243667-1	28/05/2025	הארץ - מוסף מיוחד	עמוד 12	1	25.99x33.48
מרכז שניידר לרפואת ילדי - 83321					

הארץ המחלקה המסחרית - תוכן שיווקי

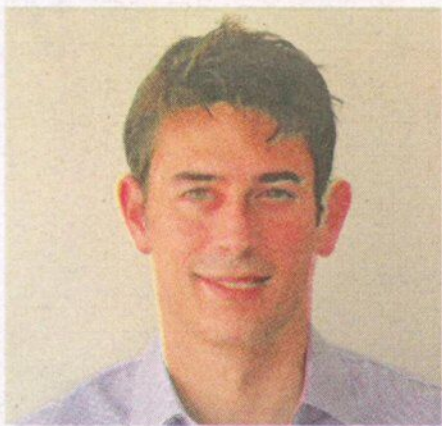
"הבינה המלאכותית בחיתוליה ברפואת עיניים בילדים, אך הפוטנציאל אדיר"

הילד מביט למצלמה והאבחון כבר בדרך: מהפכת הבינה המלאכותית ברפואת עיניים לילדים כבר כאן והיא מיושמת במגוון בדיקות למגוון תחלואי עיניים בילדים

פרופ' גד דותן וד"ר אמיר שטרנפלד בשיתוף מרכז **שניידר** לרפואת ילדים מקבוצת כללית



פרופ' גד דותן | צילומים: דבורות שניידר



ד"ר אמיר שטרנפלד

להפנות רק את מי שצריך לרופא, ולייתר את הצורך בהרחבת אישונים - אחת המגבלות העי- קריות בבדיקות ילדים.

קוצר ראייה: טיפול מותאם אישית באמצעות אלגוריתמים

קוצר ראייה (מיופיה) נחשב למגפה של העידן המודרני. מעבר להשפעתו על איכות הראייה היומיומית, הוא מעלה את הסיכון למחלות עיניים חמורות כמו גלאוקומה או היפרדות רשתית. כדי להתמודד עם העלייה המשמעותית בשכיחות, פותחו בשנים האחרונות טיפולים שמטרתם להאט את קצב ההתקדמות בגיל הילדות - החל מטיפות יומיות ועד לעדשות מגע ועדשות מש- קפיים חדשניות.

עם זאת, בחירת הטיפול המתאים ביותר לכל ילד עדיין מעלה שאלות רבות: מהו הגיל האידיאלי להתחלת טיפול? מה צפויה להיות תגובת הילד? ולכמה זמן יש להמשיך בטיפול? מודלים חי- שוביים מתקדמים, שמתבססים על ניתוח דאטה רחב - כולל היסטוריה רפואית וצילומי קרקעית העין - נמצאים בפיתוח בימים אלו כדי לאפשר קבלת החלטות מדויקת יותר. ניתן לצפות שהשי- מוש במודלים אלו ישפר משמעותית את התאמת הטיפול למטופל.

ירוד בילדים: כשאבחון מוקדם הוא קריטי

קטרקט מולד, עכירות בעדשה הפנימית של העין, היא הפרעה מולדת לא שכיחה אולם עדיין זהו אחד הגורמים החשובים לירידה בראייה בגיל הרך. עכירות בעדשה מפריעה לחדירת קרני אור לעין ופוגעת בהתפתחות התקינה של הראייה, ומצריכה טיפול מוקדם, לרוב כבר בחודשים הראשונים לחיים.

קיימים מספר אתגרים בטיפול בקטרקט מולד:

במקום טיפות להרחבת אישונים וביקור במרפאה - מבט קצר לעדשת הסמארטפון עשוי להספיק. כך נראית ההבטחה הגדולה של הבינה המלא- כותית ברפואת עיניים לילדים: כלים חדשניים לאבחון מהיר, יעיל ונגיש יותר, שעשויים למנוע נזקים בלתי הפיכים לראייה בגיל הרך. היישומים של בינה מלאכותית ולמידת מכונה בר- פואה מתפתחים בקצב מואץ, והם כבר חודרים גם לתחום הרגיש והמורכב של רפואת עיניים בילדים - מגיל ינקות ועד גיל ההתבגרות. התחום החל את דרכו בויהוי מחלות רשתית בקרב פגים, וכיום מתרחב לאבחון מוקדם ולטיפול ממוקד במגוון רחב של מצבים כמו עין עצלה, פוילה וקוצר ראייה.

בדיקות סקר מתקדמות: להפחית תת-אבחון של עין עצלה

עין עצלה (אמבליופיה) היא אחת הסיבות הש- כיחות לירידה בראייה בקרב ילדים. לרוב, היא נובעת מהפרעה בהתפתחות הקשר בין העין למוח בגיל הרך, מצב שעלול להיגרם מפוילה, צורך בלתי מאובחן במשקפיים או חסימה כלשהי בציר הראייה. אף שבדיקות סקר תקופתיות מומלצות בגילים הצעירים, בפועל הן אינן זמינות כמי- דה מספקת, מה שמוביל לאבחון חסר ולשכיחות גבוהה של עין עצלה באוכלוסייה.

לשם כך פותחו פתרונות מבוססי בינה מלאכותית שמאפשרים אבחון מהיר באמצעות מצלמות ואל- גוריתמים לניתוח תמונה. תחילה התמקדו הכלים בויהוי רפלקסים של אור בעיניים, אך כיום עמלים על דור חדש של מערכות המנטרות תנועות עיניים ומאפשרות למדוד חדות ראייה בזמן אמת - דרך מערכות מציאות מדומה או מצלמת סמארטפון או טאבלט. המטרה: לבצע בדיקות סינון תוך שניות,

הבינה המלאכותית במערך עיניים רבין-שניידר

בשנים האחרונות הוקם במערך עיניים של **רבין-שניידר** בניהולה של פרופ' אירית בכר מרכז של בינה מלאכותית ברפואת עיניים בהובלתם של ד"ר אורלי גל-אור וד"ר אלון טיאוסנו. זאת במטרה לחקור ולהטמיע שיטות חדשניות של בינה מלאכותית בטיפול במחלות עיניים, כולל שיטות להערכת חומרת צניחת עפעפיים לפי צילומי פגים, כלים להערכת נג- עים ברשתית, מודלים לניבוי התפתחות מחלות רשתית בקוצר ראייה מתקדם וכלים להערכת חומרת קטרקט והשפעתו האפשרית על הראייה לפי צילום עיניים.

בנוסף, הוכנס לאחרונה בחדר המיון של **שניידר** שימוש במצלמות של קרקעית העין שיכולות לה- חליף בדיקת רופא עיניים.

פרופ' גד דותן הוא מנהל מכון העיניים והפזילה, וד"ר אמיר שטרנפלד הוא רופא בכיר במכון העיניים, מנהל שרות רפואת עיניים פגים, במרכז שניידר לרפואת ילדים מקבוצת כללית

בשיתוף שניידר

ילדים, עיניים ומה שביניהם

במסגרת סדרת ההרצאות המקוונות **שניידר** עד הבית", יתקיים ביום רביעי ה-27 בשעה 21:00 וובינר ייעודי בנושא בריאות העיניים בתינוקות וילדים על ידי ד"ר אמיר שטרנפלד, רופא בכיר במ- כון לרפואת עיניים **שניידר** להצטרפות לקבוצת הוואטסאפ השקטה וקבלת לינק לובינר שיתקיים ביום, חפשו **"שניידר עד הבית"** בגוגל. ההשתתפות ללא תשלום, מספר המשתתפים מוגבל.

ראשית, קיים קושי באבחון של הקטרקט בגיל הינקות. בנוסף, יש להכריע האם הקטרקט פוגע בראייה בחומרה המצדיקה ניתוח. בזמן הני- תוח מושתלת לרוב עדשה מלאכותית ובבחירת העדשה המתאימה יש לקחת בחשבון את צרכי הילד בטווח הארוך. לבסוף, הילדים שעברו ניתוח קטרקט בילדות נדרשים למעקב ארוך שמצריך לעיתים כיצוע בדיקות נוספות בהרדמה מלאה. בינה מלאכותית מציעה פתרונות גם כאן: אל- גוריתמים שנמצאים כעת בפיתוח יכולים לנתח צילומים ולהצביע על מידת חומרת העכירות, לסייע בקבלת ההחלטה לגבי ניתוח, להמליץ על סוג השתל ואף לחזות סיכון לסיבוכים עתידיים.

מחלות רשתית של פגים: רפואה מדחוק עם בינה מלאכותית

פגים רבים נבדקים מדי שנה מחשש להתפתחות מחלה ברשתית, תוצאה של הפרעה בגדילה הת- קינה של כלי הדם בעין. רק מיעוט קטן מתוכם נוקק לטיפול, אך עומס הבדיקות גבוה מאוד, במיוחד במדינות שבהן כוח האדם הרפואי מוגבל. כלים מבוססי בינה מלאכותית יכולים לסייע בשתי דרכים עיקריות: סינון ראשוני שמוזה פגים בעלי סיכון ממשי למחלה, ותוכנות עיבוד תמונה שמאפשרות זיהוי עצמאי של סימני המחלה מתוך צילומי הרשתית. שילוב הכלים האלו צפוי לשפר את זמינות השירות ולצמצם את מקרי העיוורון הניתנים למניעה.

רואים עתיד

הבינה המלאכותית עדיין בחיתוליה בתחום רפואת העיניים בילדים, אך הפוטנציאל הטמון בה אדיר. מעבר לשיפור הדיוק האבחנתי והיעי- לות הטיפולית, היא יכולה להנגיש שירותים רפואיים לאוכלוסיות רחבות, גם באזורים בהם הגישה למומחים מוגבלת. שילוב מושכל של הכ- לים הדיגיטליים האלו בשירותי הבריאות עשוי להוות מהפכה של ממש - ולהבטיח עתיד בהיר יותר לעיניהם של הילדים.



94242779-4	28/05/2025	הארץ - כותרת	עמוד 11	1	9.47x35.9
מרכז שניידר לרפואת ילדי - 83321					

חיים בשוליים

אורלי וילנאי

נועה שירי מתה

שמתקשרים לבית הספר ברמת גן, הוא מפנה לדוכרות העירייה. בית הספר לא נזקק לדוכרות כשהודיע לנועה שירי לטאי (שני שמות פרטיים היו לה), שהיא לא תוכל לצאת לטיול השנתי בגלל משקלה. בית הספר גם לא הפנה את משפחה לדוכרות כשנועה שירי סבלה מחרם אכזרי ומשפחתה התחננה לעזרה. ובכל זאת, אף שלעירייה אין אחריות, תובא כאן תגובתה.

נועה שירי היתה אמורה לחגוג יום הולדת 18, אבל היא מתה לפני חודשיים. "בטלפון שלה נמצאה תיקייה תחת הכותרת: 'חרם', שם תיעדה את ההודעות הארסיות, שירי הלעג וההשפלות שספגה מבני כיתה וממבוגרים שהיו אמורים להגן עליה והפיקירו אותה", כתבה שכנתה, המוזיקאית שירלי נחמה-פרקש, בפורסט ויראלי: "שורות מדממות, עדות אילמת לכמות הרוע שנאלצה לסבול בחייה הקצרים. תיקייה שהיא הצוואה שלך, נועה שירי".

הפוסט והסיפור קורע הלב של נועה שירי פתחו עד מהרה תיבת פנדורה, שבבית הספר לא יודעים איך להתמודד איתה, בדיוק כפי שלא התמודדו עם ההתעללות בנועה שירי. בית הספר קיבל ילדה שמחה ומאושרת, טובת לב ומלאה באהבה, והוציא מתוך כו אחר שנתיים נערה שנהפכה לצל של עצמה, מלא ביגון וכאב. נועה שירי הגיעה לתיכון "אורה מודיעים" ברמת גן אחרי שמורנה שנות לימוד לצד חברות רבות ואוהבות. היא נכנסה לכיתה בתיכון שבה היתה חבורה סגורה ומגובשת, ועולמה התהפך.

היא היתה ילדה יפה בעלת גוף מלא, שנהפך במהרה למושא ללעג ולהשפלות — על ידי בנות ועל ידי בנים. היא באה ממשפחה מקסימה ותומכת — בת זקונים עם אח ואחות גדולים. במיטה בלי לה סיפרה לאחותה שירן על הקשיים והבדידות. איך בהפסקות היא בוכה בשירותים לבדה, כי איש לא מדבר איתה, איך היא מתביישת אפילו להצביע בכיתה בגלל ההשפלות הבלתי פוסקות, וכמוכן — חוששת לאכול ליד האחרים. במשפחתה לא רק הקשיים אלא פעול, כל הזמן. אמא שלה רצה מהמנהלת ליועצת לרכוש השכבה, אבל שמעה שוב ושוב שבתה היא זו שאינה יודעת להתחבב. אחד השיאים המשפיליים היה הטיול השנתי. אז כבר נשלחו החצים המורעלים על ידי הנהלת בית הספר, שסירבה, כאמור, לאפשר לה להשתתף. אפילו לאפשר לה להישאר באוטובוס לא הסכימו. הסבירו למשפחה שה"תקנון" מאפשר להם למנוע ממנה לצאת לטיול, ואף הודו בפני הילדה שהסיבה היא משקלה.

מצבה הגופני של הנערה, שעברה בתיכון השפלות, ששיאן סירוב ההנהלה לצרפה לטיול השנתי בגלל משקלה, הלך והידרדר עד שמתה

אחרי האירוע הזה נפתחו בכיתה קבוצות ווטסאפ, שלא שיתפו אותה, פנו אליה בבקשה להכין עבודות ביחד ואו הותירו אותה לעבוד לבד כשעל העבודות חתמו רק הילדים האחרים, וכדומה. בית הספר לא התערב. כל השכבה צורפה לקבוצה באינסטגרם שכל מטרתה היתה להשפילה וללעוג לה.

הילדה מלאת האור הלכה וקמלה, בעיקר אחרי שהמטרה סגרה את תיק התלונה שהגישו הוריה נגד מי שהשפילו את בתם. היא הפסיקה ללכת לבית הספר ועברה לתיכון "אלון" ברמת גן, ושם השתנה הכל. היא זכתה ביחס נפלא, בחברות עוטפות. אבל הצלקת נותרה בלבה, והיא לא הצליחה לחזור להיות כשהיתה.

אל הכאב הנפשי הצטרף גם הגוף. "פתאום התחילו חוסר תיאבון, בחילות, חולשה. היא רותה ב-40 ק"ג לא כתוצאה מהפרעת אכילה או דיאטה, לא היה שום מרכיב חיצוני", מספרת אחותה. "הרופאים לא הבינו מה קורה. ב"שניידר" המצב המשיך להידרדר. היא לא הצליחה ללכת, אחר כך התקשתה לנשום ואז החלו לתקוף את הגוף החלש מחלות. הקריסה היתה מהירה וחייבה את הרופאים להנשימה במחלקת טיפול נמרץ כדי לייצב את הריאות. בעקבות היטפלות של חידק עמיד היא הועברה לבידוד, התגלתה גם פטרייה אלימה שנדבקה בה בבית החולים — ונועה שירי מתה. גם חודשיים אחרי לא יודעים מדוע אירעו הירידה החדה במשקל והקריסה. רק אחרי מותה פתחו את התיקייה שבה תיעדה את ההתעללות שעברה בתיכון.

אי אפשר שלא להביא בחשבון, לנוכח הקשר הברור בין גוף לנפש, שההתמוטטות הפיזית של נועה שירי קשורה לפגיעה הנפשית. "אחותי היתה ילדה שמנה, אבל היא אהבה את עצמה. היא לא הסתתרה מתחת לשקים והתביישה. היא היתה צבעונית ויפה, אין לה בגד שחור אחד בארון. אבל אחרי מה שעברה פתאום הגוף שלה לא הצליח לאכול או לשתות. היינו מאוד קרובות. אין עוררין על כך שרצחו לה את הנפש — גם בבית הספר החדש היא כבר לא הצליחה לפתוח דף חדש, למרות שהצוות היה מקסים ותומך. הם גם הגיעו להלוויה ולשבועה. מהתיכון הקודם איש לא בא. הצוואה שלה היתה שאף ילד לא יסבול כמוה. זאת מטרתנו".

מדוכרות עיריית רמת גן נמסר בתגובה: "מדובר במקרה טרי. גי. העירייה מלווה את המשפחה ותסייע לה ותבדוק את טענותיה. נבהיר כי תיכון "אורה מודיעים" הוא תיכון מצוין ואיכותי, בעל שנות ניסיון רבות".

24.68x13.65	1	עמוד 24	שחרית	28/05/2025	94244809-0
מרכז שניידר לפואת ילדי - 83321					

במסגרת התחרות השנתית

רופאי לאומית זכו בתואר "הרופא המסור של המדינה לשנת 2024"



ד"ר טל גרנדר וד"ר איגור סולודקין הם שני הרופאים המומחים מלאומית שירותי בריאות אשר זכו בתואר הנחשק "הרופא המסור של המדינה לשנת 2024", במסגרת התחרות השנתית של "קרן דניאלי" הנערכת מידי שנה בשנה

שהוקמה לזכרה של דניאלי זונפלד ז"ל שנהרגה בתאונת דרכים כשחזרה מהתנדבות בבית החולים **שניידר**. מקיימת את התחרות השנתית במטרה לטפח ולעודד רפואה אנושית עם אמפתיה והקשבה. התחרות מתבססת על חוות דעת של לקוחות הקופה, והיא נערכת תוך שיתוף פעולה של כלל קופות החולים, ב'לאומית' רואים עניין חשוב בהשתתפות בתחרות ובמעורבות של הציבור בבחירת הרופאים הזוכים, זאת מאחר ש"הדבר מהווה אינדיקציה אמינה לטיב השירות, וגם תגובה ראויה לרופאים על מסירותם ומקצועיותם".

בלאומית הודו לקרן דניאלי על קיום התחרות השנתית, "אנו מודים מקרב לב ללקוחות שלנו אשר הביעו את האימון ברופאים המסורים ומודים לקרן דניאלי המקיימים מידי שנה בשנה את התחרות המיוחדת. אני מאחלים את ברכותינו לרופאים המסורים וברכות לכל רופאי לאומית העושים את עבודתם במקצועיות ובמסירות".

התרגשות של ממש נרשמה במהלך השבוע האחרון בהנהלת לאומית שירותי בריאות כאשר שניים מטובי הרופאים המעניקים שירותי רפואה במרכזי הרפואה של לאומית בקריית יובל בירושלים ובמרכז הרפואי בחולון זכו בפרס במסגרת תחרות "הרופא המסור של המדינה" הנערכת מידי שנה בשנה על ידי "קרן דניאלי".

מדובר בזכייתן של ד"ר טל גרנדר המשמש כרופא מומחה במרכז הרפואי של לאומית בקריית יובל בירושלים וכן ד"ר איגור סולודקין, מומחה לרפואת ילדים במרכז הרפואי של לאומית הראשי של לאומית בחולון אשר זכו ב"פרס דניאלי" לשנת 2024 זאת לאחר מעל 1,000,000 המלצות שהגיעו לוועדת הפרס.

כמו בכל שנה, גם השנה קיימה 'קרן דניאלי' את תחרות 'הרופא המסור של המדינה' בו זוכים רופאים שונים בפרס מיוחד על אדיבות ורגישות ראויות לציון במהלך האינטראקציה שלהם עם המטופלים. הקרן,